

første Opkøb af fremmed Valuta. Dette forsøgte Banken jo med det Resultat, at den fik meget store Beholdninger, som kan være værdifulde, naar det gælder at møde en modgaaende Bevægelse, men som nødvendigvis maa give meget store Tab, naar de sættes ind omkring ved Pari. Der er ikke nogen Samfundsinteresse knyttet til dette, at Nationalbanken skulde forbløde sig paa denne Opgave. Det næste Spørgsmaal er Diskontopolitikken. Det var navnlig paa den, det ærede Medlem Hr. Rode satte ind. Herom vil jeg nu for det første sige, at jeg ikke med nogen synderlig dybt-følt Agtelse kan se paa dette, at man først stiller Nationalbanken overfor den Opgave at føre Kronen opad uden at stille ikke andre Midler til Raadighed end Diskontopolitikken, Kreditindskrænkningspolitikken plus en Afbetaling af Statens Gæld til Nationalbanken, de ofte omtalte 40 Mill. Kr. og derefter, naar Virkningen af denne Diskonto- og Kreditindskrænkningspolitik begynder at vise sig, søger at vække Uvillie mod Nationalbanken ved at sige, at den fører denne Politik paa en ganske unødvendig Maade. Navnlig har Landbruget søgt at paavise, at det ikke var nødvendigt, at denne Kreditindskrænkning ramte ogsaa Landbruget. Jeg kan altsaa ikke se med nogen synderlig Respekt paa de Folk, der først giver Nationalbanken denne Anvisning og derefter, naar denne Politik begynder at virke, siger: Nej, det var ikke Meningen. Det var i Virkeligheden det, Rigsdagen gjorde i Sommer, da man — det maa dog understreges — i meget forsigtige Vendinger henstillede til Nationalbanken at gaa til en anden Diskontopolitik.

Men hvad er nu Meningen med en Diskontonefsættelse? Hvorledes skulde den virke ind i denne Henseende? Der kan man efter min Mening tænke paa to Ting. Man kan for det første mene, at Diskontonefsættelsen skulde virke umiddelbart ind paa Indlaansrenten. Lad os nu foreløbig tænke os, at vi havde faaet en Nedsættelse af Indlaansrenten. Saa er det umiddelbart indlysende, at for en Spekulation, der regnede med en Avance i Løbet af faa Maaneder paa 15—20 pCt., var det fuldkommen ligegyldigt, om de Penge, den havde staaende her i Landet, blev forrentet med $\frac{1}{12}$ pCt. mere pr. Maaned eller ikke. Fuldkommen ligegyldigt. Og dernæst er der det at sige dertil, at Bankerne allerede havde truffet Foranstaltninger med Hensyn til Indlaansrenten. Man havde ned-sat og paa forskellig Maade søgt at begrænse den Rente, som tilkom de udenlandske

Penge, der stod her i Landet, ganske uafhængigt af Diskontopolitikken. Saa paa dette Punkt kan der ikke tillægges Diskontopolitikken nogen Virkning. Men paa en anden Maade kunde der naturligvis tillægges Diskontopolitikken en Virkning, nemlig hvis man ønskede at indlede en Inflationspolitik. Men jeg vilde dog gerne se den Mand her i Landet, der turde staa op og tilraade, at man skulde gaa ind i en Inflationspolitik. Og selv om man havde gjort det, hvorledes kan nogen da paastaa, at den havde haft Udsigt til at virke i Løbet af et Par Maaneder? Det tror jeg ikke, nogen vil driste sig til at paastaa. Erfaringerne fra Norge viser ogsaa, at der gik nogle Maaneder, inden Diskontonefsættelsen deroppe begyndte at virke.

Derfor er hele den Tanke, at Nationalbanken har forsømt sin Pligt ved at følge Henstillingen herfra, efter min Mening en uklar Tale og en Tale, som gør Skade, og som det derfor er nyttigt at faa kaldt frem, saa man kan faa belyst lidt nærmere, hvad det er, man mener. Lad os faa frem, hvorpaa man begrundet det Ansvar, man søger at vælte fra sig over paa Banken. Thi det er jo det, der ligger bagved. Det er i Virkeligheden dette, at man søger at vælte Ansvar fra sig. Hvor det saa ender, er mindre væsentligt; men eeter sikkert: at man søger selv at komme bort fra det Ansvar, man har paataget sig.

Jeg tror altsaa ikke, at man med Rette kan paalægge Nationalbanken noget Ansvar, for saa vidt angaar Hovedbevægelsen. Derimod er der en anden Ting, man efter min Mening med større Ret kunde paalægge Nationalbanken Ansvar for. Det er for de Svingninger, som fandt Sted i det daglige. Men ogsaa paa dette Punkt skal man efter min Mening udtrykke sig med stor Varsomhed.

Holstein: Der var i det ærede Medlem Hr. Rodes Ordførertale paa det radikale Partis Vegne to betydningsfulde Bemærkninger, som jeg gerne vil tillade mig at anholde og modsige. Den ene var den, at naar dette Lovforslag bliver vedtaget, saa staa Regeringen og Rigsdagen frit med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvad der skal være Endemaalet for Lovgivningsmagtens og Regeringens Valutapolitik; og den anden Bemærkning var den, at Nationalbanken ikke har Adgang til at anvende Valutakrediten til Højnelse af Kronens Kurs, hvis Banken skønner, at en saadan Foranstaltning er nødvendig.

Med Hensyn til det første Punkt vil